

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.
Felelős és főszerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Az udvarhelyi határozat.

Tíz évi hallatlan nyomorgatás, eltipró és példátlan tiránnizmus után végre megszólalt a magyar elégedetlenségnek, az elföldelt mélységből felülbörgő hangorkánja: elég volt a becsapásból, menjünk Genfbe üszkösödő sebeinkkel, mert ha nem segít rajtunk a civilizált népeknek ellenőrzésre kötelezett lelkiismerete, Európa keleti sarkában egy históriás népet a teljes kulturális és gazdasági bénaságra, nyomorékságra juttat az a lelketlen és lelkiismeretlen politika, amelyik tíz éven át minden erejét, hatalmát, furfangját arra összpontosította, hogy tönkre tegye az erdélyi magyarságot. Csupa üszkös és varros sebekkel kell a civilizált világnak ítélőszéke elé állanunk. Nincs egy tenyérnyi hely magyar kulturánk testén, hol ne volna látható sok sajtó kékes daganat és véraláfutás. Tíz évi állandó potyolás és püfölés alatt valószínű kórtani muzeum az erdélyi magyar kultúra egykor nagyon erős és egészséges, kitűnő muszkulaturájú teste.

De nemcsak a kulturánk vérzik ezer sebtől és lesből kapott dárdautástól, mert tíz év alatt összetörték és ropantottak gazdaságilag és anyagilag is. Az agronomok és agrártanácsok elintézték egy szippantás alatt a magyar birtokos osztályt. Eldividálták és szét-

cibálták az egyházak, iskolák, kulturális alapok és a havasi magánjavak százazrekre menő holdait és a lyukas petáknál értéktelenebb bon-félékkel fizették ki a teméntelen kincseket. Földönfutókká, éhes páriákká tettek sok ezer tanárt, tanítót, nyugdíjast és kiűzött hűséges tisztviselőt. És hogy meg se merjenek mukkanni az existenciájukból kiforgatott magyarajku román honpolgárok: szájkosarat tettek a sajtóra és az ostromállapot khimerájával ráfeküdtek a nyomoruságban hörgő keblekre, nehogy egy jajkiáltás elhagyja cserepes ajkainkat.

Amit mi szenvedtünk tíz év alatt, azt Dante egyenesen kifelelte a Pokolból! Még az ő hatalmas fantáziája sem volt képes ezeket a pokoli kinkokat elképzelni.

A csendőri és közigazgatási brutalitás — peren kívüli — igazságszolgáltatási eljárására vége-hossza nélküli bizonyítékait tudjuk felmutatni fizikai kinjainknak és fájdalmainknak!

Valósággal csudák-csudája, hogy kerek tíz évig tartott ez a birka türelem, melynek végre az udvarhelyi nagygyűlésen mégis csak vége szakadt. Még a béka is elkvárogja magát, ha örökösen reátapodnak. Lehetetlen volt már tovább is némán és bambán szenvedni. Törvényekben biztosított joga-

inkkal élünk, ha sebeinkre orvoslást kérünk a világbéke doktoraitól. Nem csinálunk konspirációt, nem folytatunk irredentát, mi Romániának becsületes törvénytisztelő, hűséges polgáraitól meggyünk a világ areopágja elé és azt követeljük, hogy ne engedjék meg a Triánoni béke égése alatt a mi elevenen való elföldelésünket.

Mi itt vagyunk és a további existenciához való jogunk már a létezésünkkel igazolva és adva van. Eltekintve ettől a semmiféle csavaratossággal el nem disputálható természetadta jogunktól, hivatkozhatunk olyan jogokra is, amelyek éppen Triánonban szentesítettek. Ezeknek megtartására nemzetközi békeszerződésben ünnepélyesen elkötelezte magát a területében meggyarapodott Románia. Ez a békeszerződés nemzetközi oltalmába vette az itteni kisebbségeket és mi Udvarhelyen ezért az oltalomért kiáltottunk fel — de profundis — mert a Balkánról felfelé folydogáló szennyes vizek már a torkunkig érnek.

Az udvarhelyi határozattal a romániai magyar kisebbség S. O. S. jelekkel könyörög megmentésért a civilizált világhoz. G. F.

A városházáról.

A f. hó 3-án tartott városi tanácsülés az idő előrehaladott volta miatt nem tárgyalhatta

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Tévedések a házasság körül.

A legelső és a legnagyobb tévedés, amely a házasságról keletkezett ott van, hogy a legtöbb ember intézménynek hiszi, mint teszem az életbiztosítást, vagy a járadékot. A házasság élőlény, születik, él és meghal: gondozni kell mint a gyermeket, vigyázni kell rá mint az ékszerre, javitgatni kell mint a házat. Időnként jóindulatu, néha csökönyös lesz, gyakran lehangolt, sokszor csendes s haj, milyen ideges tud lenni! Az ember nem veszi észre magát vagy a házastársát okolja a bajjal és nincs igaza: a házasságnak esett valami baja, amit meg kell reparálni.

A baj ott kezdődik, hogy az ember nem veszi észre. Kezdetből fogva rosszul épített: a szerelemre talán, amely két rettenetesen különböző embert terelt egymás mellé: a közös életfeltételre, amely állandónak ígért: az anyagiakra, ami nyugalommal bízta, — vagy talán semmire, arra, hogy el-

ment az anyakönyvvezetőhöz, vagy a templomból kijövet kettesben végigkocsizott az utcán. Erre az ingatag alapra súlyos terheket rakott: figyelmetlenséget, nemtörődömséget, megbánást, vérmérsékleti különbségek brutális nemfigyelését, még rengeteg egyebet és ezenfelül valamit, ami mindennél nehezebb: a maga külön életét a házastársáé mellett, a halántéka idegen lüktetését, a szeme más csillogását, a keze más vonalait, vagy a járása más módját. Csupa olyan dolgot, amelyet a házasságon kívül, a hivatali vagy az üzleti életben, az étteremben vagy a vonaton, vadidegen és közömbös emberek előtt is tompit és lefojt és elhallgat. Azt hiszi, hogy a házastárs arra való, hogy ne kelljen előtte feszélyeztetnie magát, hogy előtte könnyítsen a haragján, vagy pláne rajta töltsse ki a mérgét. Nem veszi észre, hogy ezzel többet rótt a házasságra, mint a mennyire valaha is megerősítette és kényelmetlen érzéssel kapkodja a fejét, amikor már önmaga előtt se tagadhatja le, hogy nem megy semmire sem, ahogy elgondolta.

Ritkábban esik meg, de még gonoszabb hiba, ha minden fegyverét elhajtja az ember és teljesen nyílt kártyával játszik a házastársával. Ebbe bele lehet halni. Soha két ember nem volt egyformán össze és soha nem volt egyforma erős. Így a két házastárs közül valamelyik felül kerekedik a másikon. A legszomorubb játék. A legyőzött volt a nyitabb, az őszintébb, a gyöngébbik és így a gyöngébbik: a vereség porig alázza és a lázadás csak ronthat, de semmit helyre nem hoz. Előlről kellene kezdenie mindent, — ki képes rá? A vége az, hogy csalódottnak érzi magát és nem veszi észre, hogy nem a társában, hanem a házasságban csalódott.

Az élet harc kívül-belül, álomban és ébren, kint a világban és otthon a négy fal között s aki nem bírja vagy nem akarja állani, ne nyisson új frontot a házasság felé. Nem mindenkinek való: aki beleugrott, segítsen magán. Nincs már messze az idő, amikor egy új közkerölcs intézménynek fogadja el az együttélést, ami ma lenézett pótléka a házasságnak, de a legtöbb ember részére az egye-

le az egész tárgysorozatot, az elmaradt pontok tárgyalására e hónap 9-ére hívta össze a tagokat. Délután 3 órakor kellett volna az ülést megnyitni, de nem lehetett, mert a megkívánt taglétszám hiányzott. Egyik negyedóra a másik után telt s mikor már azon voltak, hogy a kiküldött stáféta jelentése alapján két hiányzó tag megérkezése lehetővé fogja tenni a tanácskozás megkezdését, akkor türelmét vesztett más három tag eltávozása költötte meg a kereket. 5 óra felé járt már az idő, mikor végre az elnöklő polgármester megállapítva a határozatképességet, megnyitotta az ülést, melynek tárgyai közül jelentékenyebbek a következők:

A községekről szóló új törvény félreértéséből az a vélemény alakult ki, hogy a községeknek már nincs joga díjat szedni azoktól, akik községükből elköltözve és annak költelékéből kilépve más községben szereznek illetőséget. Az elüljáróság azonban értesült arról, hogy a belügyminiszter megállapította a községek ilyen díjszedési jogának tovább is érvényben lételetét, azért előterjeszti a régebb alkotott szabályrendelet oly módosítását, hogy az új idők viszonyaihoz találjon. A tanács által elfogadott módosításnak lényege, hogy községi kötelékbe felvétel iránt beadott kérelmet csak úgy vesz tárgyalás alá, ha a kérelmező már legalább egy év óta lakik a város területén, a felvétellel járó díj pedig a különböző kategóriák szerint 3000, 2000, 1000 és 500 leu, és ez a kérés tárgyalása előtt fizetendő be a városi pénztárba.

A városnak egy Balej nevű kocsisa volt s érette a város rendszeresen fizette a munkásbiztosító pénztárnál a szabályszerű díjakat, azonban, mikor az előbb szolgált kocsis helyébe ez lépett, a gazdasági ügyek városi intézője etmulasztotta a személyváltozást a biztosítónál bejelenteni. Ennek aztán súlyos következménye volt, hogy mikor ez a kocsis bal eset következtében életét vesztette, a biztosító pénztár megtagadta az özvegyet megillető díj kifizetését. Perre került a dolog a felperes özvegy és a város mint alperes között. Az állandó választmány kiegyezéssel akarja végét vetni a nem kedvező kilátással biztató pernek, ajánlva, fizessen a város 20.000 leu végkielégítési összeget az özvegynek és 5000 leu

dül lehetséges életforma. Addig azonban ezernyi gond és szenvedés között kellene építenünk az ideális házasságot, amely mégis csak az egyedüli kifogástalan megoldása a szűk emberi közösségnek, mert egyesíti magában a lelket, a vért és a gyermeket.

Hogy melyik az ideális házasság, azt nem tudom. De nem hiszek a csendnek, — lehet, hogy csak szélcsend, és vihart jelent. Nem hiszek a meleg összebuvásnak, — mert önmagunk szemé elől bujunk el a legtöbbször. Nem hiszek a széptevésnek sem, aki jól tudja, gyakran csinálta. Nem bizom a külső csillogásban sem, a sok ajándékban, a meglepetésekben, a virágban. Hogy miben hiszek? nem restellem bevallani: a legnyárspolgáribb a legromantikussabb, a legelcsépeltbb szóval. Hiszek egy-egy rövid, összevillanó tekintetben, amelyet beszédes hallgatás követ; hiszek egy önkéntelen meleg kézszorításban, egy gyors csókban, amitől mosolyogva rebben szét két ember: ezek a külső jelek, amelyek belső kötelékről tanuskodnak. És hiszek egy félig jó házasságban, — egész jóban nem hiszek, mert ha van is két tökéletes ember a világon, nem valószínű, hogy együvé kerüljön s ha együvé is került, nem házasedik össze, mert egyedül is elég magának.

(O)

költséget ügyvédjének. A tanács a javaslatot elfogadta és kimondotta azt is, hogy a mulasztó tisztviselővel szemben, aki oka ennek a károsodásnak, visszkereseti jogával nem kíván élni.

Most a Főtéren felállított királysobor november hó 8-án tartandó leleplezésével felmerülő költségek ügye került szőnyegre. Erre már régebben 50.000 leut elköltött a szoborbizottság, melynek elnöke Arionovici Arion ezredes, és 140.000 leu fel volt véve a város folyó évi költségvetésébe, ez azonban a megbillent egyensulyu költségvetés egyensulyának helyreállításakor áldozatul esett. A tanács most elhatározta, hogy 140.000 leu összeget kölcsön vesz a szoborbizottság, ezt a város a jövő évi költségvetésbe beállítja és így fogja a felvett kölcsönt kifizetni.

A törvény értelmében a polgármester jelöli ki az állandó választmányt az azt a tagját, aki őt távolléte vagy akadályoztatása esetén helyettesíti. Az állandó választmány méltányosnak látja, hogy ez a helyettesítő ilyen minőségben teljesített működéséért bizonyos díjazásban részesüljön. A tanács hosszabb vita után kimondotta, hogy a helyettesítőt, aki különben rendes havi 4500 leu fizetést huz, ilyen esetekben napi 300 leu illeti meg.

A város a háboru folyamán 150.000 korona értékű hadikölcsönt jegyzett olyan formán, hogy ez összeget az Osztrák-Magyarbank kölcsön adta, a kötvényeket pedig fedezetül tartotta. A bank most követeli a kölcsön megfizetését. Az állandó választmány javaslatára a tanács elhatározta, hogy, mert a vett kötvények értéktelenek, nem fizeti meg a vételárát.

Az építkezési ügyekben kiszálló bizottság tagjai által eddig szedett díjak ügyében a tanács az építkezési szabályrendelet módosítását határozta el oly értelemben, hogy a bizottság tagjai semmi napidíjra sem tarthatnak számat.

Hosszabb vitát okozott a helybeli művészeti és ipari iskola igazgatójának kérése, mely szerint, tekintettel arra, hogy a miniszterium az iskola által használt telken — a volt Kaess-féle műmalom a villamosmű mellett — nagyobbszerű építkezésekre készül, a város ennek az egész teleknek tulajdonjogát ruhazza át az államra és telekkönyvileg kebeleztesse át. Az állandó választmány javasolta, adjon a város építőanyagokban meszemenő segítséget az államnak s arra is kötelezze magát, hogy az államot ennek a teleknek és a rajta levő épületeknek használatában teljességgel nem háborgatja mindaddig, amíg azon a telken és a rajta levő épületekben a művészeti és ipari iskola fog működni, azonban a tulajdonjogot nem kebeleztetheti be. Emellett állott a tanács röbbsége is, de a határozathozatalt későbbre halasztották, amikor a miniszterrel folytatandó közvetlen megbeszélések nyomán majd remélhetőleg tisztázódní fog a kérdés.

A Hunyadi Ref. Egyházmegye Közgyűlése.

A dévai gyönyörű, magyar ornamensekkel ékes templomban tartotta meg az idén, közgyűlést a Hunyadi Református Egyházmegye e hó 18-án. A közgyűlés az egyházmegyei Nőszövetség megalakulásával s a helyi nőszövetségi tagozat kiküldötteinek nagyszámu megjelenésével, nemcsak a maga impozáns méreteivel, de tárgysorozatával is egyike volt a legnépesebb és legnagyobb jelentőségű megmozdulásoknak az utolsó évtizedek alatti

hunyadmegyei magyar egyházi és kulturális mozgalmak történetében.

Még vissza fogunk térni erre, a döntő jelentőségű közgyűlésre, hogy kiragadjuk legfontosabb mozzanatait, most a hely szükérvé való tekintettel, csak krónikás hűséggel közöljük a dévai magyar nap eseményeit.

A közgyűlést Kovács Lajos esperes szavai nyitották meg a dévai parochián s megnyitójában felhívta a közgyűlés tagjainak, főleg a ref. papságnak figyelmét az új vallástügyi törvénynek lélekkhalászatra és a kitérésekre alkalmas adó veszélyeire s nyomatékosan hívta fel a figyelmét az egyházközségeknek, hogy részen álljanak a szándékolt elnéptelenítés rémeivel szemben. Az esperesi megnyitó után a ref. templomban ünnepélyes istentisztelet vezette be a tulajdonképpenni közgyűlést. Gyönyörű beszédet mondott az új hátszegi ifju lelkész: Csulak Samu, melynek kicsengő akkordját az Igének ezen szavai adták: „Erősítsétek a lankadt kezeket és szilárdítsátok a tántorgó térdeket. Mondjátok a remegő szívűeknek, legyetek erősek, ne féljétek! Ime a ti Istenetek jó ki megfizet és magyszabadit benneteket!”

A megindító beszéd után Kovács Lajos esperes olvasta fel esperesi jelentését. A jelentés kapcsán az egész közgyűlés egyhangu lelkesedéssel mondott köszönetet a puji újrakedésért dr. Tirea Lászlóné urnőnek, a puji Nőszövetség páratlan buzgalmu elnöknőjének, Nalázi Gerő nagybirtokosnak és a marosnémeti ref. templom ujjáépítőjének: gróf Horváth-Tholdi Rudolfnak.

A főjegyzői jelentés meghallgatása után Szabó Zoltán olvasta fel belmissziói és tanügyi előadói jelentését. Ebből a nagy körültekintéssel megszerkesztett jelentésből a következő számunkban fogunk közölni részleteket.

A tárgysorozat rendjén tudomásul vétetett Kovács Lajos esperes lemondása. Új esperesválasztó közgyűlés fog tartatni rövid időn belül ugyancsak Déván.

Főgondnoknak, miután a közhangu felkiáltással megválasztott Cs. Lázár László, volt Kún-kollegiumi főgondnok nem fogadta el az egyhangu megtiszteltetést, egyhangu választással dr. Apáthy Árpád dévai nagybirtokos választotta meg. A megüresedő gondnoki tisztséget, dr. Martonossy Györgynek a bizalom és közóhaj előli kitérte után, Brázovay Kálmánra ruházta az egyházmegye egyhangulag. Számvevőnek megint Baczó választotta meg.

A fehérvizi ref. egyház vagyonának, mint desolata egyház megszünt rendeltetésű vagyonának, további sorsa felől nagyjelentőségű javaslatot fogadott el az egyházmegyei közgyűlés. Erről a dologról is fogunk még beszélni.

Az egyházmegyei Nőszövetség alakuló közgyűlésén Szabó Zoltán belmissziói előadó bevezető szavai után: elnöknőnek megválasztott gróf Kendeffy Gáborné.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Előttek fekszik Déva város polgármesterének 1927—28. évi beszámolója s áttekintve ezt a rövid, de mindenizében lelkiismeretes, őszinte beszámolót, s tudva azt, hogy b. lapja mindenkor főcéljának tartotta a vidéki lapok által nagyon sokszor bizony elhanyagolt városfejlesztési program szemelött tartását, bátorkodom a fenti beszámolóból kiemelni azokat az eredményeket, melyek szembe-tűnően demonstrálják, hogy akaratkészség és

hozzáértés mindig kitud ama bizonyos és sokat vitatott városi költségvetésekből annyit szorítani, amennyi okvetlenül szükséges ahhoz, hogy egy fejlődésben levő város megtartsa és tovább fejlessze azt a nivót, amelyre a jövő fejlődése érdekében okvetlenül szükség van.

De lássuk csak rendre a dévai városi tanács munkálkodásának eredményeit: a pénzügyek terén Déva városa e két esztendőben adósságából 1.700.000 leut törlesztett a kamatok megfizetésén kívül, dacára, hogy a város jövedelme az utvámok eltörlése következtében jelentékenyen csökkent. A beruházások és munkálatok terén nem kevesebb mint hat utcát köveztetett ki újra, megjavítva a járdák tönkrement aszfaltját is. Renováltatta a város tulajdonát képező házakat, építtetett három hidat, védőgátakat emeltetett a Csernán, a vágóhídon a villanyfelszerelést modernizáltatta s a Fehér Kereszt szálló berendezését egészítette ki. A tűzoltóság részére készíttetett egy mászó és kilátó tornyot s végül ennek a céljaira, beszerzett egy viztartállyal ellátott teher autót. Az utcák villanvilágítását kijavította s jutott még arra is, hogy a színház halljában új freskókat festessen.

Végeredményben sok újat nem alkotott, de konzerválta a meglévőket s megkönnyítette a jövő feladatait. A mi szemünkben s a mi helyzetünkben mindez azonban rengetegnek látszik. De Isten őrizzen, nem akarok összehasonlítást tenni Déva városa és Szászváros érdemes tanácsának munkája között. Mert laikus eszettel végeredményben esetleg tévedhetnék. Hiszen a tanács urak lehetnek azon az állásponton s érvelhetnek minden összehasonlítás ellen azzal is, hogy ami lehetséges a dévaiaknak nem muszáj, hogy jó legyen a szászvárosiaknak is. S igazuk lehet.

Egy adózó polgár.

HIREK.

Ritka, kényes,

de gyönyörűségesen szép virág a hála. Csak kiválóan gazdag lélekből fakad, csak olyan szivekben nő pompázó virággá, melyekben otthon van a megézés, a megértés és a jószág. Így nem csoda, hogy a helybeli liceum felavató ünnepségén az ősi Kúnkollegium egyik volt tanítványa (amint véletlenül meghallottuk) megfeledezett erről a színpompás virágról s otromba, paraszti lelkéből, az igazságnak, a tényeknek leszögezése helyett, kitört a durvaság, hogy meggyalázza annak a megfojtott intézménynek emlékét, melynek dédelgető ölében azzá fészülődött, amivé a sors vaksága ma tette.

Régen tul vagyunk már azon, hogy a mult igazságainak szemérmetlen elferdítéseit megcáfoljuk. Most sem a szavakat cáfoljuk. Csak — mint körtünet mellett — megállunk egy pillanatra, hogy a ma lépten-nyomon élénkibukkanó új típusu emberektől megtanuljunk óvakodni s eljárásuk nyomán megvonni azt a becsülést tőlük, mely különben kijárna nekik.

Számtalan esetből láthatjuk és tapasztalhatjuk, hogy sokszor milyen piciny defektus elegendő ahhoz, hogy a külső máz lepattanásával előbujjon az ember a maga eddig eltakart valóságában s teljes lelki szegénységében. Kezdetben azt hittük, hogy az említett kitérés a túlzott nacionalizmusnak volt, ha nem is természetes, de legalább magyarázható következménye. A napokban azonban kezünkbe került egy helyben kiadott broszúra, melyet tekintélyes és

makulátlan becsületű román urak irtak alá, s amelyben találkoztunk az illető ur portréjával. A portré élénk színekkel festi meg egy más ügyvel kapcsolatban a kollégium e jóakaróját, lekaparva róla azt a „méltóságos“ mázt, mely a felavató ünnepségen is megrepedt a túlzott önértéztől. Így most már teljes meztelenségében áll előttünk a mai „modern“ idők tipikus lovagja. Az alma mater iránti ily módon megnyilvánult hálálanság ilyen formán már nem is fáj nekünk. Aki elkövette megméretett és könnyűnek találtatott. —beta—

— **A Ref. Nőszövetség** október hó 28-án este 6 órakor tartja I. vallásos összejövetelét a Magyar Kaszinó nagytermében. Sorrend: 1. Előfőhász. 2. A 244-ik éneket (XC. zsoltár, régi könyvben 225. lap) éneklie a gyülekezet. 3. Vallásos költeményt szaval Ginsel Irén. 4. Alkalmi felolvasást tart Bodor János lelkes. 5. Énekel a Dalkar. 6. Elbeszélést olvas fel Glatz Róbertné. 7. Alkalmi költeményt szaval Medgyessy Mária. 8. A 179-ik éneket (régie könyvben 166. lapon) éneklie a gyülekezet. Kezdeté pontosan 6 órakor. Perselyadományok a szegények segélyezésére. Minden érdeklődőt szívesen meghív és szeretettel vár a rendezőség.

— **Halálozás.** Özv. Orelt Albertné életének 61-ik évében hosszas és súlyos szenvedés után f. hó 15-én meghalt. Temetése f. hó 16-án volt nagy részvét mellett.

— **Két milliárd leu** deficitel zárult az állami költségvetés a folyó év első kilenc hónapjában. Ezt állapítja meg a pénzügyminiszterium hivatalos statisztikája. Bratianu Vintilának tehát az a törekvése, hogy az állam költségvetését egyensúlyba tartsa, teljes fiaskóval végződött. A pénzügyminiszteriumban számolnak azzal, hogy az állami budget deficitje a folyó év végéig csak emelkedni fog.

— **Értesítés.** A Ref. Nőszövetség közgyűlését október hó 21-én délután 4 órakor, a régi nagy kollegium első emeleti tanácstermében fogja — rövid imával és Biblia olvasással kapcsolatban megtartani. Ismételten kéretnek a nők teljes számmal megjelenni.

— **Minden megye székhelyén** egy és ugyanazon napon összeülnek majd a nemzeti párt tömegei s egy egységes hatalmas demonstráció keretében tiltakoznak inajd a jelen kormányzati rendszer ellen. Ez a nagygyűlés megnyitója lesz annak a kiméletlen politikai harcnak, mely hivatva lesz a kormány eltávolításával diadalra segíteni azt a politikai irányzatot, mely elhivatva érzi magát a mai áldatlan belpolitikai és gazdasági helyzetet segíteni.

— **A Magyar Kaszinó** vigalmi bizottsága november 24-én egy nagyszabásu estélyt tervez. Egy három felvonásos kitűnő vigjáték kerül előadásra. A szereplők felkérése most folyik s a próbák is a jövőhéten megkezdődnek. Miután kizárt dolognak látszik, hogy városunkat valamelyik szintársulat felkeresse, nagyon dicsérendő műkedvelőink fáradságot nem ismerő vállalkozása, mely azt célozza, hogy a modern színműirodalom neves termékeivel megismertesse közönségünket.

— **Jó helyre adatott le.** Egy magyar ötös mégis kijárt a magyart káromló Cottynak. Mentecarlóban sem kedvezett neki a szerencse, mert a büzkirály egymásután vesztette ott millióit. Ennek is egy gyűlölt magyar volt az oka, aki háta mögött kibicelt. A hatalmas magyar pofontól, melytől ráesett a zöld asztalra, összes illatszereivel sem tudja tisztára mosni magát. Száradjon rajta!

— **„Astra“ mozgószínház.** Vasárnap, f. hó 21-én d. u. fél 5 és este fél 9 órakor vászonra kerül a „SERDÜLŐ LÁNYOK“ c. nagyszabásu film. — Folyó hó 25-én, csütörtökön este fél 9 órakor megy a „CIGÁNYBÁRÓ“ c. vigjáték, Johann Strauss világhírű operettje nyomán. Főszereplők: Lya Mara, Michael Bohnen, Wilhelm Dieterle és Verebes Ernő. A n. é. közönség szives pártfogását kérjük.

— **Egy dévai fiatalember öngyilkossága.** Glück Lajos 22 éves jogszigorló vizsgáinak letétele végett Váradon tartózkodott, hol — eddig ismeretlen okból — luminállal megmérgezte magát.

— **Ármaximálás.** Október 18-án lépett életbe az új árszabályozás Szászváros város területén. Közönségünket érdeklő fontosabb tételei a következők: Kicsinyben 0-ás liszt 13 leu, főzöliszt 12 leu, fehér kenyér liszt 11 leu, barna kenyér liszt 8 leu, tengeri liszt 8 leu. — Barna kenyér 8-50 leu, fehér kenyér 11 leu, kifli vagy zsemle 45 grammos 1 leu, 60 grammos 1-50 leu. — Marhahus I. min. 26 leu, II. min. 24 leu, tejes borjúhus 30 leu, idősebb borjúhus 28 leu, sertés- hus 46 leu, juhhus 24 leu, szalonna olvasztani való 65 leu, zsir 80 leu, hárj 75 leu kilogrammonként. Egy pár kecskevirsli 5 leu, tehéntej literje 7 leu, bivalytej 8 leu.

Egy kis csipős torma.

Reszelte: GAMMA.

Sajnálom Önöket nagyrabecsült uraim, akik nemes elgondolással filharmonikus tömörülést óhajtottak megteremteni. Sajnálom Önöket a hiábavaló fáradságért és a kellemetlen csalódásért, hogy a vallás és nemzetiség kérdéséről hangsúlyozottan mentes felhívásukra ketten jelentek meg. Ketten! A két kezdeményező! Jellemző!

Ne fáradjanak Uraim, hiába, városunk a gyűlölködés városa. Ha Önök valami szigorítással, legyen az vallási, vagy nemzetiségi ütötték volna meg a hangot, akkor azok, akikre ez az exkluzivitás felkaroló jelentőségű, ezek örömmel megjelentek volna, Avagy sikerrel járt volna önzetlen eszme gongatásuk, ha minden zenét kultiváló egyénhez személyesen elmentek volna könyörögi: „Ön nélkül nem csinálhatunk semmit“.

Végül is eltekinthettek volna a szóban forgók elvtől és hiúságtól ha Önök sláger darabok betanítását ígérték volna, De így!

Uraim Szászvároson vagyunk.

*

Készen van városunk disze a kilátó torony, hála és köszönet az illetékeseknek. De mivel vizünk nincs és nem is lesz ebben a században — érdemes elmélkedni: „hát akkor mi célt szolgál“?

Akinek a háza ég, kiabál úgy is. Sajnos gyakran oktalanul.

Ellenben hasznát veszik majd a kilátónak a madarak. A fecskék, haglyok és verebek. Eddig csak egymás torkába kíváncsiskodtunk bele, ezentul a polgári élet szennyes ládáiba is betekintést nyerhet a kíváncsi — a kilátóból. Végül is, egy állandó fohászra adunk tápot az emberbarát Cuzistáknak, hogy egy szélvihar dűtené e szászvárosi ferde tornyot a — zsinagogára.

*

Olvasom az újságban, hogy egy fiatalember közjegyzőileg kisorsolta magát a férjhez kívánczó hajadonok és delnök között. A sorsjegyekből befolyt összeg a találékony és deka számra kimért ur vigasz díja. Hm! Az eszme nem rossz? Sőt pompás és felettébb jellemzőbb, hogy a sorsjegyeket úgy elkap-

kodták, hogy a „béke kedvéért“ a kitűnő férj-alany újabb kibocsájtást eszközölt. Hogy szép summa gyűlt egybe, kb. 600,000 leu, — ez csak természetes. Én csak arra vagyok kíváncsi, hogy egy félév múlva nem-e fogja az egész összeget odaadni a megvásárolt férj a feleségének, hogy váljon el tőle.

Habár amilyen szeszelyes az élet — a házasság így is, úgy is lutri, — esetleg ideális házasság lesz belőle. Ajánlom nőilen ismerőseim figyelmébe az utánzásra méltó eszmét. És azután — hölgyeim — csak egy-másután.

*

Nagságos asszony kérem ne bántsuk a köszönés kérdését. Ön felvan háborodva, hogy Önnek nem köszönnek elég tisztelettel a férfiak.

Célzást érzek ebben. A multkor zuhogó esőben találkoztunk és bizony én kopasz fejemen hagytam a kalapot és csak megfogtam néhány méternyire Ön előtt. Köszöntem illő hangossággal. Látja kedves Asszonyom, ha én ekkor leveszem a fejemről neveléséges leszek és egy alapos hülést szerzek. Így csak egy ellenséget szereztem. Mert Ön, azóta ha találkozok kinosan igyekszik alázatos köszönésemet elkerülni. Pedig lehet, hogy csak képzelődök. Nagságos Asszonyom, ne ki-nozzon. Nézzon egyszer nyíltan és dacosan a szemembe és ne fogadja a köszönésemet és akkor mindketten tudni fogjuk, hogy mihez tartunk magunkat. Megméltóztatott érteni ugyebár? Nem kapkodni a fejet, mert az ember jóhiszeműleg tolokodó lesz.

Ellenben ha mi férfiak leemeljük böcsüllettel a kalapunkat Önök előtt — ne sajnáljanak egy kis fejbólintást. Mert a finoman ruzsozott ajkak között eldűnnyögött valamit egy kis fantáziával félre lehet érteni.

Amilyen az „adj Isten“ olyan a „fogadj Isten“ — illetve — fordítva. Tehát egy kegyteljes fejbólintást kérünk, kedves nagságos Asszony!

A szomorú ősz, vagy a hálás cipőtálpak.

Beállott az esős lucskos idő. Első intrádára oly hatalmas náthát kaptam, hod neb tudok még irni se. Legelőször is előkerültek a zsebkendők. Az van elég, de olyan tarkabarka, hogy borzasztó. Vagy tiz tucat közül mindenikből három-három maradt, egyik lyukas, másik foltozott, de hasznavehető még. Végig mustráltam a ruhákat. Selejtesek bizony azok, de talán így foltozottan mégis csak megérik a következő nyarat. Nem is a ruháim miatt kaptam a náthát. Csodálkozom az amerikai orvosprofessorokon, folyton keresik a nátha bacilusokat. Járnának csak ők is ily locs-pocsban rongyos cipőben, mindjárt reájönnének mily bacilussal kezdődik a nátha. Amennyiben új ruhára riporterri fényes fizetéséből nem telik, eltökéltem magam, legalább a lábbeliket rendbe hozatni. Elsősorban a kalucsnik kerültek vizsga alá.

Hogy a sarkát lyukasra léptem a mult télen, azt tudtam, de nagy rémületemre mindkét kalucsni orra ki volt lyukasztva. Hát nem a kismacska rágta ki? Mi az ördögöt csinálják? Amint nagy keseregve kibámulok az ablakon éppen látom az örökké sietve sétáló Stern Manót a piacon átdöcögni. Hopp meg van. Ez a vulkanikus Manó barátom pikt, klebt kített alles, ez az igazi gumilásztrum ember. Nosza lelkendezve utána. Nézze csak kedves Emanuel barátom, a kalucsnim egy kissé beteg, nem lehetne-e úgy valahogy megragasztani, kellene, mert a cipőtálpam is lyukas, így kalocsniban még járhatok benne.

Hm mondja Emanuel egy picit nagyon

lyukas, de tudja mi, hagyja itt ezt is, a lyukas cipőt is, majd elintézem én. Másnap csak állít be az inas a kalucsnival, cipővel, számlával. Hát mit mondjak? A kalucsnira olyan fáintos foltokat kanyarított reá, hogy csuda, a cipőmet pedig szépen megtalálta gumi talpal és mindezekért oly csekélységet fizettem, hogy szegyenlem kiirni. Most aztán van kalucsni is és egy pár nagyszerű gumitalpas cipőm is. Éppen még maradt annyi pénzem, hogy valamelyik suszter kolégám-nál csináltatok egy pár ünneplő lábbelit is. Most szeretném csak látni azt a náthát amely képes lesz a lábbelieken keresztül engem megtámadni. Az Isten éltesse Manó barátomat. Hálából mindenkinek ajánlom, mielőtt influenzára tenné szert, siessen a rongyos kalucsni és rongyos cipőtálpával Stern Manó gumilásztrumushoz, mert Emanuel barátunk klebt, pikt, kített alles. ALPHA.

Kiadó üzlethelyiség Szászvárosban, a Romoszi-ut 10. szám alatt, mely alkalmas borbély-műhelynek vagy bármely más üzletnek, november 1-től kiadó. Ioan Bogdan háztulajdonos. 35 1—3

Figyelem!

37 1—

Favágó - géppel bármily mennyiségű **tűzifát** háznál való felvágásra, a legolcsóbb napi árban vállal

H. STEPHANI

Calea M. Viteazul (Országut.)

Női kalapüzletemet

36 1—2

betegség miatt felhagyom és beszerzési árak mellett

VÉGELADÁST

rendezek ez év végéig, melynél a venni szándékozók szives részvételét tisztelettel kérem. — Ugyanitt eladó egy villanyóra és bolti szekrények.

Koncz Lotti

Piața Aurel Vlaicu Nr. 11.

Őszi és téli DIVATLAPOK kaphatók a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. könyv- és papirkereskedésében.

Vonatok érkezése és indulása.

Tövis felől érkezik:	Piski felé indul:
243 sz. Személyvonat 129	133 órákor
239 " " " 812	816 "
241 " " " 1751	1754 "
21 " Gyors " 945	946 "
5 " Express " 209	210 "

Piski felől érkezik:	Tövis felé indul:
244 sz. Személyvonat 348	350 órákor
240 " " " 1102	1106 "
242 " " " 1937	1940 "
6 " Express " 439	440 "
22 " Gyors " 2108	2110 "

Munkásvonatok.

Piski felől érkezik:	Alkenyérig indul:
Munkásvonat 501	502 órákor
" 1720	1721 "

Alkenyérrelől érkezik:	Piskiig indul:
Munkásvonat 610	611 órákor
" 1901	1902 "

Autóbuszok 25 perccel vonatérkezés előtt indulnak az összes vonatokhoz, a munkásvonatok kivételével.

Léghőri zavarok nem bántják, s a legtökéletesebb műélvezetben lesz része, ha

Parlophon

grammaphonon

Parlophon

lemezekről

hallgatja otthonában a világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai **feltűnő olcsó árban** a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ papirkereskedésében kaphatók

Cenzurat de: V. Ivășcoiu, secretar de plasă.

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!